
HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2017)0500

Rohingya-väestön tilanne

Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. joulukuuta 2017 rohingya-väestön tilanteesta (2017/2973(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Myanmarista ja rohingya-muslimien tilanteesta ja etenkin 14. syyskuuta 2017¹, 7. heinäkuuta 2016², 15. joulukuuta 2016³ ja 13. kesäkuuta 2017 antamansa päätöslauselmat valtiottomuudesta Etelä- ja Kaakkois-Aasiassa⁴,
- ottaa huomioon 16. lokakuuta 2017 annetut neuvoston päätelmät Myanmarista/Burmasta,
- ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan Federica Mogherinin 19. marraskuuta 2017 Cox's Bazarissa Bangladeshissa antamat lausunnot,
- ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan 6. syyskuuta 2017 antaman julkilausuman Rakhinen osavaltion tilanteesta, 11. syyskuuta 2017 antaman julkilausuman Myanmarin Rakhinen osavaltion ja Bangladeshin raja-alueiden viimeaikaisista tapahtumista, 20. marraskuuta 2017 Euroopan unionin puolesta antaman julkilausuman Myanmarista/Burmasta sekä 23. marraskuuta 2017 antaman julkilausuman kahdenvälisen palauttamissopimuksen allekirjoittamisesta Myanmarin ja Bangladeshin hallitusten välillä,
- ottaa huomioon humanitaarisesta avusta ja kriisinhallinnasta vastaavan komission jäsenen Christos Stylianidesin toukokuussa 2017 tekemän vierailun pohjoiseen Rakhinen osavaltioon,
- ottaa huomioon 1. kesäkuuta 2016 annetun komission sekä komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan

---

¹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0351.

² Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0316.

³ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0506.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0247.

yhteisen tiedonannon Euroopan parlamentille ja neuvostolle: ”Myanmaria/Burmaa koskevan EU:n strategian osatekijät: erityiskumppanuus demokratian, rauhan ja vaurauden edistämiseksi” (JOIN(2016)0024),

- ottaa huomioon 25. marraskuuta 2016 annetun yhteisen lehdistötiedotteen EU:n ja Myanmarin kolmannesta ihmisoikeusvuoropuhelusta,
  - ottaa huomioon 4. joulukuuta 2015 annetut neuvoston päätelmät valtiottomuudesta,
  - ottaa huomioon 23. marraskuuta 2017 allekirjoitetun Myanmarin ja Bangladeshin välisen yhteisymmärryspöytäkirjan rohingya-väestön palauttamisesta Bangladeshista Myanmariin,
  - ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston puheenjohtajan 6. marraskuuta 2017 antaman lausunnon väkivallasta Rakhinen osavaltiossa,
  - ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen kolmannessa komiteassa 16. marraskuuta 2017 hyväksytyt päätöslauselmaesityksen Myanmarin ihmisoikeustilanteesta,
  - ottaa huomioon 20. kesäkuuta 2016 annetun YK:n ihmisoikeusvaltuutetun raportin rohingya-muslimien ja muiden vähemmistöjen ihmisoikeustilanteesta Myanmarissa ja 18. maaliskuuta 2016 annetun Myanmarin ihmisoikeustilannetta käsittelevän YK:n erityisraportoijan raportin,
  - ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusneuvoston 27. erityisistunnon, jossa käsiteltiin rohingya-muslimien ja muiden vähemmistöjen ihmisoikeustilannetta Myanmarin Rakhinen osavaltiossa,
  - ottaa huomioon YK:n yleissopimuksen pakolaisten asemasta vuodelta 1951 ja siihen liitetyn pöytäkirjan vuodelta 1967,
  - ottaa huomioon valtiottomien henkilöiden oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen vuodelta 1954 ja valtiottomuuden poistamista koskevan yleissopimuksen vuodelta 1961,
  - ottaa huomioon YK:n pakolaisasiain päävaltuutetun viraston (UNHCR) valtiottomuuden poistamista koskevan maailmanlaajuisen toimintasuunnitelman vuosiksi 2014–2024,
  - ottaa huomioon vuonna 1948 annetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
  - ottaa huomioon Rakhinen osavaltiota käsitelleen neuvoa-antavan toimikunnan loppuraportin,
  - ottaa huomioon vuonna 1966 tehdyt kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen sekä taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
  - ottaa huomioon Kaakkois-Aasian yhteistyöjärjestön (ASEAN) peruskirjan,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 123 artiklan 2 ja 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Rakhinen osavaltio Myanmarissa on koti noin miljoonalle rohingyalle, jotka muodostavat pääasiassa islaminuskoisen vähemmistöryhmän, johon

- kohdistetaan tukahdutustoimia ja jatkuvia vakavia ihmisoikeusloukkauksia, mukaan lukien henkeen ja turvallisuuteen kohdistuvat uhat, terveyteen ja koulutukseen liittyvien oikeuksien epääminen, aliravitsemus, puutteellinen ruokaturva, pakkotyö, seksuaalinen väkivalta sekä heidän poliittisten oikeuksiensa rajoittaminen;
- B. ottaa huomioon, että rohingyat kuuluvat maailman vainotuimpiin vähemmistöihin ja heiltä on evätty täydet kansalaisoikeudet ja he ovat olleet virallisesti valtiottomia Burman vuoden 1982 kansalaisuuslain hyväksymisestä lähtien; toteaa, että rohingyat on suurelta osin pakotettu leireihin ja heidän vapaata liikkuvuuttaan rajoitetaan ankarasti sekä Rakhinen osavaltiossa että muualla maassa;
- C. toteaa, että äskettäiset tarkastuspisteisiin suunnatut iskut elokuussa 2017 johtivat Myanmarin viranomaisten täysin suhteettomiin vastatoimiin, joilla loukattiin räikeästi rohingya-väestön ihmisoikeuksia;
- D. toteaa, että elokuun 2017 jälkeen yli 646 000 rohingyaa on paennut turvaan naapurimaahan Bangladeshiin ja he joutuvat elämään järkyttävissä olosuhteissa; toteaa, että Bangladeshissa olevien rohingya-pakolaisten kokonaismäärän arvioidaan kasvavan yli miljoonaa vuoden 2017 loppuun mennessä; toteaa, että kymmenet ihmiset ovat kuolleet matkalla ja että heidän joukossaan oli myös naisia ja lapsia ja että yli 400 000 ihmistä tarvitsee terveydenhuoltoa ja ruoka-apua; toteaa, että rohingya-väestön tappamisia, raiskauksia, kidutusta ja heidän kyliensä polttamista käytetään välineenä, jolla vahingoitetaan pysyvästi rohingya-väestön yhteiskuntarakennetta ja traumatisoidaan heidät;
- E. toteaa, että Myanmarin ja Bangladeshin välinen raja on militarisoitu ja sinne on asennettu maamiinoja estämään ihmisten rajanylityksiä;
- F. toteaa, että YK:n virastojen mukaan humanitaaristen järjestöjen pääsy on edelleen erittäin rajoitettua esimerkiksi elintarvikkeiden, veden ja lääkkeiden toimittamiseksi rohingyoille;
- G. ottaa huomioon, että YK:n ihmisoikeusvaltuutettu Zeid Ra'ad Al Hussein ilmoitti 10. syyskuuta 2017, että Myanmarin tilanne näyttää etnisen puhdistuksen malliesimerkiltä, ja 5. joulukuuta 2017, ettei voida sulkea pois sitä mahdollisuutta, että Myanmarin valtion joukot ovat syyllistyneet rohingya-muslimien joukkotuhontaan; ottaa huomioon, että Amnesty International on kuvannut Rakhinen osavaltion vähemmistöjen tilannetta apartheidiksi ja YK:n ihmisoikeusneuvosto on tuominut erittäin todennäköiset ihmisyyttä vastaan tehdyt rikokset Myanmarissa;
- H. toteaa, että Genevessä 23. lokakuuta 2017 pidetyssä UNHCR:n, OCHA:n, IOM:n, Euroopan unionin ja Kuwaitin hallituksen välisessä avunantajien konferenssissa varmistettiin sitoumukset yhteensä 344 miljoonan Yhdysvaltain dollarin tukeen, mistä yli puolet tuli EU:sta;
- I. toteaa, että Myanmarin ja Bangladeshin hallitukset ovat allekirjoittaneet ei-sitovan yhteisymmärryspöytäkirjan, jolla on tarkoitus taata Bangladeshista paenneiden rohingya-pakolaisten turvallinen paluu; toteaa, että varapuheenjohtaja / korkea edustaja on kutsunut yhteisymmärryspöytäkirjan allekirjoittamista tärkeäksi askeleeksi kohti yhden aikamme pahimman humanitaarisen ja ihmisoikeuskriisin ratkaisemista; toteaa, että on epäselvää, miten monta mahdollista palaavaa rohingyaa sijoitetaan leireille ja tilapäisille odotusalueille; toteaa, ettei ole selkeää aikataulua sille, milloin he voivat

palata asianmukaisesti ja turvallisiin asuinoloihin tai milloin heidän kansalaisoikeutensa tunnustetaan;

1. tuomitsee jyrkästi jatkuvan väkivallan ja surmat, järjestelmällisen voimankäytön sekä ihmishenkien, elannon ja suojan menetyksen Rakhinen osavaltiossa; on erittäin huolissaan humanitaarisesta sekä ihmisoikeustilanteesta ja ilmaisee syvimmän myötätuntonsa ja täyden tukensa rohingya-väestölle; muistuttaa, että Myanmarin viranomaisten velvollisuutena on suojella syrjimättä kaikkia siviilejä hyväksikäytöltä ja tutkia vakavat ihmisoikeusloukkaukset ja asettaa niihin syyllistyneet syytteeseen ihmisoikeusnormien ja -velvoitteiden mukaisesti;
2. kehottaa lopettamaan välittömästi rohingya-väestöön kohdistuvan väkivallan sekä surmat, ahdistelun ja raiskaukset samoin kuin heidän kotiensa tuhoamisen, mihin Myanmarin turvallisuusjoukot ovat syyllistyneet;
3. kehottaa Myanmarin viranomaisia toimimaan yhteistyössä kansainvälisten avustusjärjestöjen sekä EU:n ja YK:n kanssa, jotta voitaisiin mahdollistaa välittömästi ja esteettä humanitaarisen avun toimittaminen Rakhinen osavaltioon ja sitä ympäröiville alueille, mihin kuuluu kohdennettu apu haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille, kuten lapsille, ikääntyneille ja seksuaalisen väkivallan uhreille; kehottaa maan hallitusta toteuttamaan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2106 (2013) mukaisesti toimenpiteitä, joilla ehkäistään seksuaalista väkivaltaa ja reagoidaan jo ilmenneisiin tapauksiin;
4. kehottaa Myanmarin viranomaisia päästämään alueelle riippumattomia tarkkailijoita, erityisesti YK:n ihmisoikeusneuvoston maaliskuussa 2017 perustaman YK:n selvitysvaltuuskunnan, jotta voidaan varmistaa riippumaton ja puolueeton tutkinta kaikkien osapuolten väitetyistä vakavista ihmisoikeusloukkauksista; kehottaa kaikkia osapuolia takaamaan, ettei ihmisoikeusloukkauksiin liity rankaisemattomuutta; muistuttaa, että kun on todisteita ihmisoikeusloukkauksista, kyseiset henkilöt on asetettava syytteeseen oikeudenmukaisessa oikeudenkäynnissä riippumattomissa siviilituomioistuimissa ja ilman, että rikoksista määrätään kuolemanrangaistus; vaatii YK:n turvallisuusneuvoston toimien jatkamista ja tapausten viemistä Kansainväliseen rikostuomioistuimeen, jos Myanmar ei pysty hoitamaan tai ei halua hoitaa syytteeseenasettamista tai asian viemistä tuomioistuimeen;
5. kehottaa Myanmarin hallitusta myöntämään kotimaisille ja kansainvälisille mediaorganisaatioille täysimääräisen ja esteettömän pääsyn Rakhinen osavaltioon ja varmistamaan tiedotusvälineiden työntekijöiden turvallisuuden;
6. kehottaa jälleen kerran Myanmarin hallitusta lopettamaan välittömästi maamiinojen käytön ja poistamaan kaikki maan jo asettamat maamiinat ja myös äskettäin Bangladeshin rajalle asetetut maamiinat; kehottaa kansainvälistä yhteisöä antamana teknistä apua asiassa; antaa tunnustuksen toimille, joita Bangladesh on käynnistänyt naapurimaansa humanitaarisen kriisin vuoksi; pitää myönteisenä Bangladeshin antamaa suojelua Myanmarista pakenevalle rohingya-väestölle ja kannustaa sitä jatkamaan tuen antamista yhteistyössä UNHCR:n kanssa; kehottaa Bangladeshia helpottamaan edelleen kansainvälisten kansalaisjärjestöjen humanitaarisia operaatioita keventämällä byrokratiaa, rekisteröintimenettelyjä ja liikkumisrajoituksia;
7. ottaa huomioon Myanmarin ja Bangladeshin välisen yhteisymmärryspöytäkirjan väestön palauttamisesta; kehottaa osapuolia kunnioittamaan täysin rohingya-väestön

vapaaehtoista, turvallista ja ihmisarvoista paluuta lähtöpaikkaansa ilman minkäänlaista syrjintää ja YK:n täydessä valvonnassa; edellyttää, että Myanmarin viranomaiset antavat luotettavat takeet siitä, että palaajia ei vainota eikä pakoteta erillisille leireille etnisin tai uskonnollisin perustein ja että heille taataan ihmisoikeusjärjestöjen harjoittama riippumaton ja puolueeton valvonta; vahvistaa palautuskiellon periaatteen ja tukee UNHCR:n 24. marraskuuta 2017 esittämää arviota, jonka mukaan olosuhteet Myanmarin Rakhinen osavaltiossa eivät tällä hetkellä mahdollista turvallista ja kestävää paluuta; kehottaa EU:ta johtamaan kansainvälisiä toimia hallitustenvälisen huippukokouksen avulla yhdessä YK:n kanssa; ehdottaa, että tässä huippukokouksessa arvioidaan rohingyojen palauttamisprosessissa ja kansalaisoikeuksien palauttamisessa tapahtunutta edistystä ja käynnistetään ihmisyyttä vastaan tehtyjen rikosten riippumatonta tutkintaa koskeva menettely;

8. kehottaa unionia ja jäsenvaltioita lisäämään pakolaisten majoittamiseen tarkoitettua rahoitusta ja aineellista tukea, samalla kun varmistetaan, että apua ei käytetä sellaisiin ratkaisuihin, jotka eivät ole pakolaisten ja palaajien kannalta hyväksyttävissä; kehottaa kansainvälisiä toimijoita järjestämään rahoituksen, jonka avulla voidaan toteuttaa kestäviä toimia siirtymään joutuneiden rohingyojen ja heidät vastaanottaneiden yhteisöjen tarpeisiin vastaamiseksi asianmukaisten ja entistä parempien palveluiden saannin avulla; muistuttaa erityisesti, että rahoitusta tarvitaan kipeimmin lääkinällisen avun ja mielenterveyspalvelujen tarjoamiseen raiskauksien ja sukupuoleen perustuvan väkivallan henkiin jääneille uhreille ja että arvioiden mukaan tähän tarvitaan kymmenen miljoonaa dollaria; kehottaa komissiota tukemaan sitä, että rohingyoille tehdyn seksuaalisen väkivallan ja muiden heitä kohtaan tehtyjen rikosten laajuus selvitetään perinpohjaisesti;
9. on erittäin huolissaan raporteista, joiden mukaan rohingya-naiset ja -tytöt ovat joutuneet ihmiskaupan uhreiksi Myanmarissa ja Bangladeshissa, ja kehottaa kummankin maan viranomaisia tekemään yhteistyötä UNHCR:n ja ihmisoikeusjärjestöjen kanssa ihmiskaupan lopettamiseksi ja sen uhreiksi joutuneiden naisten ja tyttöjen suojelemiseksi ja tukemiseksi;
10. kehottaa Myanmarin hallitusta käsittelemään pitkään jatkunutta ja järjestelmällistä syrjintää; korostaa, että tämän väestön ahdinkoa ei voida lopettaa paneutumatta sen perimmäisiin syihin; panee tässä suhteessa merkille, että Myanmarin vähemmistöjen oikeuksien epääminen ulottuu rohingya-väestöä pidemmälle ja kohdistuu myös Kachinin ja Shanin osavaltioiden muihin etnisiin ryhmiin;
11. pitää myönteisenä valtiollisen neuvonantajan pyynnöstä perustetun Rakhinen osavaltiota käsittelevän neuvoa-antavan komitean loppuraporttia; kehottaa ponnekkaasti Myanmarin viranomaisia nimittämään mahdollisimman pian toimeenpanevan elimen, jotta Annanin suositukset voidaan panna täysin täytäntöön; kehottaa EU:ta, YK:ta ja muista kansainvälisiä toimijoita tukemaan prosessia;
12. korostaa neuvoa-antavan komitean suositusta, jonka mukaan kansalaisuutta koskevat oikeudelliset määräykset on saatettava vastaamaan kansainvälisiä normeja ja sopimuksia, joissa Myanmar on sopimusvaltio; kehottaa Myanmarin hallitusta muuttamaan kansalaisuuslakia ja antamaan rohingyoille oikeudellisesti tunnustetun kansalaisuutta osoittavat asiakirjat, jotta heidät hyväksytään etnisenä vähemmistönä ja heidän oikeuttaan oman identiteettinsä määrittelyyn kunnioitetaan; kehottaa hallitusta myöntämään henkilökortteja, joista ei käy ilmi henkilön uskonto;

13. vaatii, että Myanmarin rohingya-väestön erottelu lopetetaan; vaatii, että rohingyoja koskeva ulkonaliikkumiskielto kumotaan ja että kaikki paitsi välttämättömät tarkastuspisteet puretaan; kehottaa Myanmarin hallitusta takaamaan, että rohingya-väestö voi matkustaa vapaasti koko Rakhinen osavaltiossa ja muualla maassa ja että erityisesti heidän oikeutensa saada terveydenhuoltoa, ruokaa, koulutusta ja työtä säilytetään;
14. kehottaa kaikkia osapuolia tukemaan toimivien demokraattisten instituutioiden ja vahvan kansalaisyhteiskunnan luomista, perusoikeuksien ja -vapauksien kunnioittamista ja hyvän hallintotavan, oikeusvaltion ja riippumattoman ja puolueettoman oikeuslaitoksen edistämistä;
15. kehottaa unionia ja jäsenvaltioita hyväksymään kiireellisesti kohdennettuja rankaisevia pakotteita niille asevoimien ja turvallisuuspalvelujen jäsenille, jotka ovat syyllistyneet laajamittaisiin ihmisoikeusloukkauksiin Myanmarissa;
16. pitää valitettavana, että YK:n turvallisuusneuvostossa ei ole kyetty tekemään päätöstä ratkaisevista toimenpiteistä, ja kehottaa unionia ja jäsenvaltioita luomaan lisäpaineita niille, jotka estävät tarkoituksenmukaisen toiminnan, mukaan lukien Kiina ja Venäjä;
17. kehottaa unionia ja jäsenvaltioita laajentamaan Myanmaria koskevan tämänhetkisen aseidentikiellon kattavuutta; kehottaa lisäksi YK:n turvallisuusneuvostoa asettamaan Myanmarin maailmanlaajuiseen ja kattavaan asevientikieltoon ja keskeyttämään kaikki suorat ja välilliset ase- ja ammustoimitukset sekä muiden sotilastarvikkeiden ja turvallisuusvälineiden toimitukset, myynnin ja siirtämisen, mukaan lukien kauttakulku ja jälleenlaivaus; kehottaa keskeyttämään myös kaiken sotilaallisen tai turvallisuutta koskevan koulutuksen tai muun avun;
18. kehottaa Myanmarin hallitusta ja myös valtiollista neuvonantajaa Aung San Suu Kyita tuomitsemaan yksiselitteisesti kaikenlaisen yllyttämisen rotuun tai uskontoon perustuvaan vihaan ja torjumaan rohingya-vähemmistöön kohdistuvan yhteiskunnalliseen alkuperään perustuvan syrjinnän ja vihamielisyydet ja pitämään yllä yleismaailmallista oikeutta uskonnon- ja vakaumuksenvapauteen;
19. kehottaa ASEANia ja alueellisia hallituksia jatkamaan toimia ja lisäämään Myanmarin hallitukseen ja maan asevoimiin kohdistettua painostusta, jotta saataisiin loppumaan oikeuksien loukkaukset ja suojeltaisiin kaikkia siviilejä Rakhinen osavaltiossa ja kaikkialla Myanmarissa;
20. muistuttaa, että Saharov-palkinto myönnetään muiden perusteiden ohella henkilöille, jotka puolustavat ihmisoikeuksia, turvaavat vähemmistöjen oikeudet ja kunnioittavat kansainvälistä oikeutta; muistuttaa, että Saharov-palkinnon peruuttamista voidaan harkita siinä tapauksessa, että palkinnonsaaja toimii näiden perusteiden vastaisesti palkinnon myöntämisen jälkeen;
21. kehottaa tärkeimpiä kansainvälisiä ja alueellisia toimijoita ja etenkin Kiinaa käyttämään kaikkia käytettävissään olevia kahdenvälisiä, monenvälisiä ja alueellisia foorumeita julmuuksien lopettamiseksi ja rauhanomaisen ratkaisun löytämiseksi;
22. kehottaa varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa ja jäsenvaltioita lisäämään merkittävästi Myanmarin viranomaisten ja turvallisuuspalvelujen painostamista rohingya-väestöön kohdistuvien väkivaltaisuuksien ja syrjinnän lopettamiseksi ja

yhteistyön käynnistämiseksi YK:n, ASEANin ja alueellisten hallitusten kanssa, jotta Myanmarissa jatkuva erottelu saadaan loppumaan;

23. pyytää varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa tiedottamaan parlamentille toimista, joita unionin edustustot toteuttivat Naypyidawissa 21. marraskuuta 2017 pidetyssä ASEM-ulkoministerien kokouksessa; kehottaa elvyttämään EU:n ja Myanmarin välistä ihmisoikeusvuoropuhelua ja käsittelemään siinä erityisesti rohingya-yhteisöön liittyviä kysymyksiä;
24. kehottaa komissiota harkitsemaan seurauksia Myanmarille myönnettyjen kauppaehtojen yhteydessä sekä mahdollisuutta käynnistää tutkimus ”Kaikki paitsi aseet” -aloitteen tarjoamien mekanismien avulla;
25. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tukemaan UNHCR:n valtiottomuuden poistamista koskevaa maailmanlaajuista toimintasuunnitelmaa vuosiksi 2014–2024;
26. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman Myanmarin hallitukselle ja parlamentille, Bangladeshin hallitukselle ja parlamentille, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, ASEANin pääsihteerille, ASEANin hallitustenväliselle ihmisoikeuskomissiolle, Myanmarin ihmisoikeustilannetta käsittelevälle YK:n erityisraportoijalle, YK:n pakolaisasiain päävaltuutetulle ja YK:n ihmisoikeusneuvostolle.